

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА И ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	1
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	2
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	3
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	4

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО	6
2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО	7
3. ПРИХОДИ	28
4. ДРУГИ ПРИХОДИ	28
5. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ/СУРОВИНИ	28
6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ	29
7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА	29
8. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	29
9. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ	30
10. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ	30
11. ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ	30
12. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ	31
13. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	32
14. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	32
15. ИНВЕСТИЦИИ В АСОЦИИРАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	33
16. ВЗЕМАНИЯ ПО ПРЕДОСТАВЕНИ ЗАЕМИ	34
17. ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЧНИ АКТИВИ И ПАСИВИ	35
18. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ	35
19. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ	36
20. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	37
21. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	38
22. СОБСТВЕН КАПИТАЛ	38
23. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА	39
24. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	43
25. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ЛИЦА	44
26. ДАНЪЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	44
27. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА	44
28. РАЗЧЕТИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА В КРАЯ НА ГОДИНАТА	46
29. ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ ЗА ОДИТОРСКИ УСЛУГИ	47
30. БЕЗНАЛИЧНИ СДЕЛКИ	47
31. УСЛОВНИ АКТИВИ И УСЛОВНИ ПАСИВИ	47
32. КАТЕГОРИИ ФИНАНСОВИ АКТИВИ И ПАСИВИ	48
33. РИСКОВЕ, СВЪРЗАНИ С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ	49
34. ОЦЕНЯВАНЕ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ	53
35. УПРАВЛЕНИЕ НА КАПИТАЛА	55
36. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД	55
37. ОДОБРЕНИЕ НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ	56

"ТЕРЕМ" ЕАД София

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

към 31 декември 2016 година

В хиляди лева

		31 Декември 2016	31 Декември 2015
	Бележка	BGN'000	BGN'000
Активи			
<i>Нетекущи активи</i>			
Имоти, машини и съоръжения	12	4 994	5 350
Нематериални активи	13	26	2
Инвестиции в дъщерни предприятия	14	52 352	52 352
Инвестиции в асоциирани предприятия	15	385	650
Вземания по предоставени заеми	16	186	175
Дългосрочни вземания от свързани лица	20	4 513	32 549
Отсрочени данъчни активи	17	1 242	933
Общо нетекущи активи		63 698	92 011
<i>Текущи активи</i>			
Материални запаси	18	6 752	3 580
Вземания по предоставени заеми	16	67	144
Търговски и други вземания	19	21 245	4 154
Вземания от свързани лица	20	34 249	11 988
Данъчни вземания	19	3 901	834
Парични средства и парични еквиваленти	21	7 587	15 280
Общо текущи активи		73 801	35 980
Общо активи		137 499	127 991
Собствен капитал и пасиви			
<i>Собствен капитал</i>			
Основен/регистриран капитал	22	50 551	50 550
Резерви		59 218	58 914
Неразпределена печалба (загуба)		(1 979)	(4 573)
Финансов резултат за периода		3 117	3 075
Общо собствен капитал		110 907	107 966
<i>Нетекущи пасиви</i>			
Пенсионни и други задължения към персонала	23,1	35	25
Общо нетекущи пасиви		35	25
<i>Текущи пасиви</i>			
Търговски и други задължения	24	6 741	13 699
Текущи задължения към свързани лица	25	19 076	5 807
Задължения към персонал	23	291	288
Данъчни задължения	26	449	206
Общо текущи пасиви		26 557	20 000
Общо пасиви		26 592	20 025
Общо собствен капитал и пасиви		137 499	127 991

Отчетът за финансовото състояние следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от годишния финансов отчет, представени на страници от 3 до 66.

гр. София, 30.03.2017 г.

Изпълнителен директор:

(инж. Христо Богданов)

Съставител:

(Поля Лазова)

Финансов отчет, върху който е издаден одиторски доклад на: 09.05.2017 г.

Регистриран одитор:

д.е.с. Мариана Михайлова

**ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА
И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД**
за годината, приключваща на 31 декември 2016 година

В хиляди лева	Бележка	2016 BGN '000	2015 BGN '000
Приходи от продажби на услуги	3	59 986	35 143
Други приходи	4	342	314
Разходи за материали/суровини	5	(895)	(124)
Разходи за външни услуги	6	(52 050)	(30 946)
Разходи за персонала	7	(1 991)	(1 867)
Разходи за амортизации и обезценка на нефинансови активи	12,13	(395)	(644)
Промени в наличностите на готова продукция и незавършеното производство		976	-
Други разходи	8	(3 551)	(1 299)
Печалба/(загуба) от оперативна дейност		2 422	577
Печалба/(загуба) от продажба на инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия			
Финансови разходи	9	(1 960)	(2 064)
Финансови приходи	10	2 948	4 855
Печалба(загуба) преди корпоративни данъци		3 410	3 368
Разходи за данъци върху дохода	11	(293)	(293)
Печалба(загуба) за годината от продължаващи дейности		3 117	3 075
Печалба(загуба) за годината		3 117	3 075
Печалба(загуба) за годината, отнасяща се към:			
Соствениците на предприятието		3 117	3 075
Друг всеобхватен доход за годината		(4)	2
Общ всеобхватен доход/(всеобхватна загуба) за годината		3 113	3 077

Отчетът за печалбите или загубите и другия всеобхватен доход следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от годишния финансов отчет, представени на страници от 5 до 56.

гр. София, 30.03.2017 г.

Изпълнителен директор:

(инж. Христо Борданов)

Съставител:

(Поля Лазова)

Финансов отчет, върху който е издаден одиторски доклад на:

09.05.2017 г.

Регистриран одитор:

д.е.с. Мариана Михайлова

0203

Мариана Михайлова

Регистриран одитор

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

за годината, приключваща на 31 декември 2016 година

В хиляди лева

Бележки	2016 BGN '000	2015 BGN '000
Парични потоци от оперативна дейност		
Постъпления от клиенти	34 394	42 574
Плащания на доставчици	(44 187)	(30 601)
Плащания към персонал и осигурителни организации	(1 742)	(1 705)
Плащания за данъци (без корпоративни данъци)	(1 427)	(239)
Плащания за корпоративни данъци	(168)	(379)
Постъпления от възстановен данък добавена стойност	5 959	3 108
Постъпления от дивиденди	2	162
Постъпления, свързани с финансиране	913	913
Плащания, свързани с финансиране	(869)	(877)
Други постъпления/(плащания), нетно	(303)	247
Нетен паричен поток от оперативна дейност	(7 428)	13 203
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Предоставени заеми на свързани лица	(1 540)	(732)
Постъпления от предоставени заеми на свързани лица	432	-
Получени дивиденди	947	-
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	(161)	(732)
Нетно изменение: увеличение / (намаление) на пари и парични еквиваленти	(7 589)	12 471
Пари и парични еквиваленти в началото на годината	15 280	2 177
Ефекти от преоценки на пари и парични еквиваленти във валута	(104)	632
Обезценка на парични средства		
Пари и парични еквиваленти в края на годината	21 7 587	15 280

Отчетът за паричните потоци следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от годишния финансов отчет, представени на страници от 5 до 56.

гр. София, 30.03.2017 г.

Изпълнителен директор:

(инж. Христо Богданов)

Съставител:

(Поля Лазова)

Финансов отчет, върху който е издаден одиторски доклад на: 09.05.2017г.

Регистриран одитор:

д.е.с. Мариана Михайлова

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
за годината, приключваща на 31 декември 2016 година

В хиляди лева

	Бележки	Основен акционерен капитал BGN'000	Общи резерви BGN'000	Нагрупани печалби (загуби) BGN'000	Финансов резултат за периода BGN'000	Общо собствен капитал BGN'000
Салдо към 1 януари 2015 година		50 550	64 054	360	(10 087)	104 877
Печалба за годината					3 075	3 075
Общ всеобхватен доход за годината		-	-	-	3 075	3 075
Други всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		-	2	-	-	2
Общ всеобхватен доход за годината		-	2	-	3 075	3 077
Други		-	-	12	-	12
Покриване на загуба с резерви		-	(5 142)	1	5 141	-
Прехвърляне към непокрита загуба		-	-	(4 946)	4 946	-
Салдо на 31 Декември 2015	22	50 550	58 914	(4 573)	3 075	107 966
Грешки от предходни години: Коригиране на счетоводна грешка				(173)		(173)
Ефект от отсрочени данъци						-
Салдо на 31 декември 2015 г. (коригирано)		50 550	58 914	(4 746)	3 075	107 793
Печалба за годината					3 117	3 117
Други всеобхватен доход за годината, нетно от данъци			(4)		-	(4)
Общ всеобхватен доход за годината		-	(4)	-	3 117	3 113
Увеличение на капитала		1	-	-	-	1
Прехвърляне към непокрита загуба		-	-	2 767	(2 767)	-
Разпределение на печалба към резерви		-	307	-	(307)	-
Разпределение на печалба към резерви		-	1	-	(1)	-
Салдо на 31 Декември 2016	22	50 551	59 218	(1 979)	3 117	110 907

Отчетът за промените в собствения капитал следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от годишния финансов отчет, представени на страници от 5 до 56.

гр. София, 30.03.2017 г.

Изпълнителен директор:

(инж. Христо Борданов)

Съставител:

(Поля Лазова)

Финансов отчет, върху който е издаден одиторски доклад на:

09.05.2017г.

Регистриран одитор:

д.е.с. Мариана Михайлова

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

„ТЕРЕМ“ ЕАД (Дружеството) е регистрирано като еднолично акционерно дружество в Република България.

През 2008 г., съгласно разпоредбата на § 4 от Закона за търговския регистър, дружеството е пререгистрирано в Търговския регистър на Агенцията по вписванията към Министерство на правосъдието с ЕИК 129008074.

Седалището и адресът на управление на предприятието-майка е в гр. София, жк „Левски-Г“, ул. „Станислав Доспевски“ бл. 40.

1.1. Собственост и управление

Акционерният капитал е в размер на 50 551 210 лв. и е разпределен в 50 551 210 броя поименни акции по 1 лев номинална стойност.

Едноличен собственик на капитала на „ТЕРЕМ“ ЕАД е Българската държава, чийто права, с оглед отрасловата компетентност, се упражняват от Министъра на отбраната.

Системата на управление на Дружеството е едностепенна със Съвет на директорите в състав:

- от 01.01.2016 г до 27.05.2016 г.: Мария Димитрова Вълканова, Светозар Цветанов Вешков, Стоил Стоянов Яков, Огнян Димитров Чалъков, Камен Петрупинов Илиев. Председател на СД е Стоил Стоянов Яков.
- от 27.05.2016 г до 27.02.2017 г.: Мария Димитрова Вълканова, Светозар Цветанов Вешков, Христин Пенев Петков, Огнян Димитров Чалъков, Радка Викторова Илиева. Председател на СД е Христин Пенев Петков.
- от 27.02.2017 г и към настоящия момент: Станчо Петков Петков, Светозар Цветанов Вешков, Христо Богданов Богданов, Румян Димитров Русев и Димитър Михайлов Михайлов. Председател на СД е проф. д-р инж. Станчо Петков Петков

Дружеството се представлява и управлява от изпълнителния директор инж. Христо Богданов Богданов.

1.2. Предмет на дейност

Предметът на дейност на Дружеството за отчетния период е извършване на капитален и среден ремонт на военна техника, въоръжение и боеприпаси и друго военнотехническо имущество, производство на единични дребно серийни количества, различно военнотехническо имущество, съоръжения и апаратури и машини, внос, износ, реклама, маркетинг, инженеринг, развитие и усъвършенстване на специална и гражданска продукция, услуги, техническа помощ и обучение и други промишлени и търговски дейности в страната и в чужбина, разрешени от закона.

Броят на персонала към 31 декември 2016 г. е 40 служители (2015 г. 37 служители).

1.3. Основни показатели на стопанската среда

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на дружеството, за периода 2013 – 2016 г. са представени в таблицата по – долу:

Показатели	2013	2014	2015	2016
БВП в млн. лева*	82,166	83,634	88,571	89,115
Реален растеж на БВП**	0.4%	1.5%	3,0%	2,1%
Инфлация в края на годината	(0.9)%	(2.0)%	(0.9)%	(0.5)%
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1,47	1,47	1,76	1,77
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1,42	1,61	1,80	1,86
Основен лихвен процент в края на годината	0.02	0.03	0.01	0.00
Безработица (в края на годината)	11.8%	10.7%	10.0%	8,00%

източник: БНБ и НСИ

*предварителни данни за 2016 г.

**предварителни данни към 30.09.2016 г.

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1. База за изготвяне на индивидуалния финансов отчет

Финансовият отчет на Дружеството е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация за 2015 г.), освен ако не е посочено друго.

Този финансов отчет е индивидуален. Дружеството съставя и консолидиран финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС), в който инвестициите в дъщерни предприятия са отчетени и оповестени в съответствие с МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“.

2.1.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2016 г.

Дружеството прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2016 г.:

МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“, МСФО 12 „Оповестяване на дялови участия в други предприятия“ и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ – Инвестиционни дружества (изменени), в сила от 1 януари 2016 г., приети от ЕС

МСФО 11 „Съвместни ангажименти“ (изменен) – Придобиване на дял в съвместна дейност, в сила от 1 януари 2016 г., приет от ЕС

МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ (изменен) – Оповестявания, в сила от 1 януари 2016 г., приет от ЕС

Тези изменения са част от инициативата на СМСС за подобряване на представянето и оповестяването във финансовите отчети. Те изясняват указанията в МСС 1 относно същественост, обобщаване, представянето на междинни сборове, структурата на финансовите отчети и оповестяване на счетоводната политика.

МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ и МСС 38 „Нематериални активи“ (изменени), в сила от 1 януари 2016 г., приети от ЕС

МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ и МСС 41 „Земеделие“ (изменени) – Плодоносни растения, в сила от 1 януари 2016 г., приети от ЕС

МСС 27 „Индивидуални финансови отчети“ (изменен), в сила от 1 януари 2016 г., приет от ЕС

Това изменение позволява на дружествата да използват метода на собствения капитал при отчитането на инвестиции в дъщерни предприятия, съвместни и асоциирани предприятия в техните индивидуални финансови отчети.

Годишни подобрения 2012 - 2014 г. в сила от 1 януари 2016 г., приети от ЕС

Тези изменения засягат 4 стандарта:

- МСФО 5 „Нетекущи активи, държани за продажба, и преустановени дейности“ относно методи на отписване;
- МСФО 7 „Финансови инструменти: оповестяване“ относно договори за услуги;
- МСС 19 „Доходи на наети лица“ относно дисконтови проценти;
- МСС 34 „Междинно финансово отчитане“ относно оповестяване на информация.

2.1.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са

влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2016 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството. Информация за тези стандарти и изменения, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството, е представена по-долу.

Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

МСФО 2 „Плащане на базата на акции“ (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 4 „Застрахователни договори“ (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 9 „Финансови инструменти“ в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС

Съветът по международни счетоводни стандарти (СМСС) издаде МСФО 9 „Финансови инструменти“, като завърши своя проект за замяна на МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“. Новият стандарт въвежда значителни промени в класификацията и оценяването на финансови активи и нов модел на очакваната кредитна загуба за обезценка на финансови активи. МСФО 9 включва и ново ръководство за отчитане на хеджирането. Ръководството на Дружеството е все още в процес на оценка на ефекта на МСФО 9 върху финансовия отчет, но все още не е възможно да предостави количествена информация. На този етап следните области са с очакван ефект:

- класификацията и оценяването на финансовите активи на Дружеството следва да бъдат прегледани на базата на новите критерии, които взимат под внимание договорените парични потоци за активите и бизнес модела, по който те са управлявани;

- обезценка на базата на очакваната загуба следва да бъде призната относно търговските вземания на Дружеството и инвестициите в активи, класифицирани като държани за продажба и държани до падеж, освен ако те не бъдат класифицирани по справедлива стойност в печалбата или загубата съгласно новите критерии;

- инструментите на собствения капитал няма да могат да бъдат оценявани по себестойност намалена със загуби от обезценка. Вместо това всички тези инвестиции ще бъдат оценявани по справедлива стойност. Промените в справедливата стойност ще бъдат представени в текущата печалба или загуба, освен ако Дружеството не ги представя без право на отмяна в другия всеобхватен доход.

- ако Дружеството продължава да избира оценяването на определени финансови пасиви по справедлива стойност, промените в справедливата стойност ще бъдат признати в другия всеобхватен доход до степента, до която тези промени се отнасят до собствения кредитен риск на Дружеството.

МСФО 9 „Финансови инструменти“ (изменен) – Отчитане на хеджирането, в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

Измененията водят до съществена промяна в отчитането на хеджирането, която позволява на дружествата да отразяват техните дейности във връзка с управлението на риска по-добре във финансовите отчети.

МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“ и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ (изменени), датата на влизане в сила още не е определена, все още не са приети от ЕС

Тези изменения са в резултат на несъответствието между изискванията на МСФО 10 и МСС 28 при третирането на продажба или апортна вноса на активи между инвеститора и асоциираното предприятие или съвместното предприятие. Вследствие на тези изменения се признава печалба или загуба в пълен размер, когато сделката включва бизнес независимо дали бизнесът е отделен в дъщерно предприятие. Частична печалба или загуба се признава, когато сделката включва активи, които не представляват бизнес, дори и тези активи да са собственост на дъщерно предприятие.

МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“ в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС

МСФО 15 заменя МСС 18 „Приходи“, МСС 11 „Договори за строителство“ и свързани с тях разяснения и въвежда нов модел за признаване на приходите на базата на контрол. Новият стандарт променя правилата за определяне дали приходите са признават към даден момент или през даден период от време и води до разширяване и подобряване на оповестяванията относно приходите. МСФО 15 е базирано на основен принцип, който изисква дружеството да признава приход по начин, който отразява прехвърлянето на стоки или предоставянето на услуги на клиентите и в размер, който отразява очакваното възнаграждение, което дружеството ще получи в замяна на тези стоки или услуги. Допуска се по-ранното прилагане на стандарта. Дружествата следва да прилагат стандарта ретроспективно за всеки представен предходен период или ретроспективно като кумулативният ефект от първоначалното признаване се отразява в текущия период.

Ръководството възнамерява да приложи стандарта ретроспективно, признавайки кумулативния ефект от първоначалното прилагане на този стандарт като промяна в началните салда на неразпределената печалба към датата на първоначално прилагане. Съгласно този метод МСФО 15 ще бъде приложен само към договори, които не са приключили към 1 януари 2018 г. Ръководството е започнало да оценява ефекта от прилагането на този нов стандарт и е преценило, че следните области ще бъдат засегнати:

- *първоначални разходи* – съгласно съществуващите изисквания на МСФО тези разходи се включват в оценката на резултата от договора. Тъй като те възникват от дейности, които Дружеството извършва, за да изпълни договора, а не директно за предоставянето на стоки или услуги на клиента, МСФО 15 не ги разглежда като

договорни задължения. Тези разходи се изключват от оценката на резултата от договора и не се отразяват върху признаването на приходите. Вместо това тези разходи се преценяват относно възможното им капитализиране съгласно специфичните критерии на стандарта. Ако те се капитализират, съответният актив се амортизира последващо на линейна база за оценения период на изпълнение на договора, по който са възникнали

• *договори с няколко компонента* – МСФО 15 въвежда нови указания, които изискват от Дружеството да оцени дали компоненти в даден договора могат да бъдат отделени на базата на тяхната “отличимост”. Стока или услуга е отличима, ако са изпълнени и двете условия:

- клиентът има изгода от самата стока или услуга или в комбинация с други налични ресурси, и
- тя е “отделно разграничима” (т.е. дружеството не предоставя значителни услуги, за да я интегрира, модифицира или изработва по поръчка).

Последващото разпределение на договореното възнаграждение към отделните компоненти е базирано на тяхната относително самостоятелна продажна цена. Дружеството в момента е в процес на преразглеждане на всички свои договори, за да оцени как новите изисквания ще се отразят на идентифицирането на отличими стоки и услуги и на разпределението на общото възнаграждение към тях.

• *договори на загуба* – съгласно съществуващите изисквания на МСФО когато е вероятно разходите по даден договор да надвишат общите приходи, очакваната загуба се признава незабавно в текущата печалба или загуба. Когато договорът се отнася до изграждането на няколко актива, изграждането на всеки един актив се третира за тази цел като отделен договор, ако критериите за сегментиране съгласно МСС 11 “Договори за строителство” са изпълнени

МСФО 15 не включва указания как да се третират счетоводно обременяващи договори. Такива договори следва да се отчитат съгласно МСС 37 “Провизии, условни пасиви и условни активи”. Преценката дали следва да бъде призната провизия се извършва на ниво на отделния договор и не се прилагат критерии за сегментиране. В резултат на това, може да има случаи, в които признати загуби по договори в предходни периоди няма да бъдат признати съгласно МСФО 15, тъй като договорът като цяло реализира печалба. Когато съгласно МСФО 15 Дружеството може да комбинира два или повече договора, сключени приблизително по едно и също време, преценката дали договорът е на загуба се извършва на база на комбинирания договор. Загубите по договори съгласно МСС 11 се оценяват на базата на общите разходи по договора, включващи например разпределените общи разходи по изграждането. Възможно е тази сума да бъде по-голяма от сумата на ‘неотменимите разходи’, определени съгласно МСС 37. Дружеството е в процес на преглеждане на всички свои договори с клиенти, за да оцени ефекта, който новите изисквания ще окажат върху признаването и оценяването на провизии за загуби по обременяващи договори.

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“ (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС

Тези изменения включват указания за идентифициране на задължения за изпълнение, за отчитане на лицензи за интелектуална собственост и за преценка дали става въпрос за принципал или агент (брутно или нетно представяне на приходите).

МСФО 16 „Лизинги“ в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС

МСС 7 „Отчети за паричните потоци“ (изменен) в сила от 1 януари 2017 г., все още не е приет от ЕС

Тези изменения изискват допълнително оповестяване, което ще позволи на ползвателите на финансови отчети да оценят промените в задължения, произтичащи от финансовата дейност.

МСС 12 „Данъци върху дохода“ (изменен) в сила от 1 януари 2017 г., все още не е приет от ЕС

Тези изменения са във връзка с признаването на отсрочени данъчни активи за неизползвани загуби и поясняват как да се отчитат счетоводно отсрочени данъчни активи относно дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност.

МСС 40 „Инвестиционни имоти“ (изменен) – Трансфер на инвестиционни имоти в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

КРМСФО 22 „Сделки и авансови плащания в чуждестранна валута“ в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

Разяснението дава насоки как да се отчитат авансови постъпления или плащания съответно на непарични активи или непарични пасиви преди дружеството да е признало свързания с тях актив, разход или приход. Датата на сделката за целите на определяне на обменния курс е датата на първоначалното предплащане за непаричен актив или за пасив по отсрочени приходи. Ако има няколко авансови плащания или постъпления, за всяко отделно плащане се определя дата на сделката.

Годишни подобрения на МСФО 2014-2016 г.

Те засягат 3 стандарта, за всеки от които е определена отделна дата на влизане в сила, както следва:

- МСФО 1 “Прилагане за първи път на МСФО”
- МСФО 12 “Оповестяване на дялови участия в други предприятия”

МСС 28 “Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия” – Оценяване на асоциирано или съвместно предприятие по справедлива стойност, в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

2.2. Консолидиран финансов отчет на дружеството

Дружеството е започнало процеса на изготвяне на своя консолидиран годишен финансов отчет за 2016 г. в съответствие с МСФО в сила за 2016 г., в който отчет ще е включен и настоящият индивидуален годишен финансов отчет.

2.3. Изявление за съответствие

Дружеството представя обичайно сравнителна информация във финансовите си отчети за една предходна година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато дружеството:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или
- в) прекласифицира съществени позиции във финансовия отчет и това има съществен ефект върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

Индивидуалният финансов отчет на дружеството е изготвен на база историческата цена.

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условия на финансова криза несигурностите са по-значителни). Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност на, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени в бележка № 2.22, бележка № 9, бележка № 11.

2.4. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционална и отчетна валута на представяне на финансовия отчет на дружеството е българският лев (BGN). Данните в индивидуалния финансов отчет и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано. С въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз - с еврото в съотношение BGN 1.95583 : EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 декември те се оценяват в български лева, като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на търговски сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в момента на възникването им, като се третираат като “други доходи/(загуби) от дейността” (в печалбата или загубата за годината) и се представят нетно.

2.5. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на дружеството. Налице е контрол, когато дружеството е изложено на или има права върху променливата възвръщаемост от неговото участие в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е направена инвестицията. В индивидуалния финансов отчет на дружеството инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по себестойностния метод.

Дружеството признава дивидент от дъщерно предприятие в печалбата или загубата в своя индивидуален финансов отчет, когато бъде установено правото му да получи този дивидент.

2.6. Инвестиции в асоциирани предприятия

Асоциирани са тези предприятия, върху които Дружеството е в състояние да оказва значително влияние, но които не са нито дъщерни предприятия, нито съвместно контролирани предприятия. Инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат по себестойностния метод.

Дружеството признава дивидент от съвместно контролирано предприятие или асоциирано предприятие в печалбата или загубата своя индивидуален финансов отчет, когато бъде установено правото му да получи дивидента.

2.7. Приходи

Приходите включват приходи от продажба на стоки и предоставяне на услуги. Приходите от основните стоки и услуги са представени в пояснителна бележка № 3.

Приходите се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение, като не се включва данък добавена стойност, направените търговски отстъпки и количествени работи.

Приходът се признава, когато са изпълнени следните условия:

- Сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;
- Вероятно е икономическите ползи от сделката да бъдат получени;
- Направените разходи или тези, които предстои да бъдат направени, могат надеждно да бъдат оценени;
- Критериите за признаване, които са специфични за всяка отделна дейност на дружеството, са изпълнени. Те са определени в зависимост от продуктите или

услугите, предоставени на клиента, и на договорените условия, както са изложени по-долу.

2.7.1. Продажба на стоки

Продажбата на стоки включва продажба на закупена техника от Министерство на отбраната и други фирми. Приход се признава, когато дружеството е прехвърлило значимите ползи и рискове от собствеността на предоставените стоки на купувача. Счита се, че значимите рискове и ползи са прехвърлени на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

Приходите от продажба, които не са обвързани с договор за бъдеща сервисна поддръжка, се признават към момента на доставката. Когато стоките изискват приспособяване към нуждите на клиента, модификация или внедряване, приход се признава по метода на процент на завършеност.

2.7.2. Предоставяне на услуги

Услугите, предоставяни от дружеството, включват ремонт на различни видове военна техника: авиационна; автобронетанкова; кораборемонт; артилерийско въоръжение; боеприпаси. Приходите се признават, когато услугите са предоставени в съответствие със степента на завършеност на договора към датата на финансовия отчет. Приходът от наеми от предоставяне на инвестиционните имоти на Дружеството по договори за оперативен лизинг се признава на база на линейния метод за периода на лизинга.

2.7.3. Приходи от лихви и дивиденди

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния (договорения) лихвен процент. Приходите от дивиденди се признават в момента на възникване на правото за получаване на дивидента.

2.7.4. Приходи от финансиране

Първоначално финансиранятия се отчитат като приходи за бъдещи периоди (финансирания) когато има значителна сигурност, че дружеството ще получи финансирането и ще изпълни условията на договореностите, при които е отпуснато. Финансиране, което е с цел да обезщети дружеството за текущо възникнали разходи се признава като приход в същия период, в който са възникнали разходите. Финансиране, което е с цел да компенсира дружеството за направени разходи по придобиване на активи, се признава като приход от финансиране пропорционално на начислената за периода амортизация на активите, придобити с полученото финансиране. Признатите приходи се представят на ред „Други приходи“ в отчета за печалбите или загубите и другия всеобхватен доход.

2.8. Разходи

2.8.1. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата на датата на възникването им.

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване на база на принципите на начисляване и съпоставимост на разходите с приходите.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущи разходи за периода през който договорите, за които се отнасят се изпълнят. Представят се като предплатени разходи.

2.8.2. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на дружеството. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за печалбите или загубите и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“.

2.9. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в състояние за използване.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно дружеството да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на дружеството, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

○ Сгради	25 години
○ Машини	3,33 години
○ Транспортни средства	10 години
○ Автомобили	4 години
○ Стопански инвентар	6,67 години

○ Компютри	2 години
○ Други	6,67 години

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба/ (Загуба) от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Дружеството е в размер на 700 лв.

2.10. Нематериални активи

Нематериалните активи включват: права върху интелектуална собственост (ноу-хау); техническа документация за модернизиране на изделия. Отчитат се по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направени преки разходи във връзка с подготовка на нематериалния актив за експлоатация. Амортизират се въз основа на оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен по линейния метод.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода на тяхното възникване, освен ако в резултат на това активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

○ Софтуер	2 години
○ Други	6,67 години

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи”.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба/(Загуба) от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Дружеството е в размер на 700 лв.

2.11. Обезценки на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи

При изчисляване размера на обезценката дружеството дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Дружеството ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

2.12. Отчитане на лизингови договори

При лизингополучателя

В съответствие с изискванията на МСС 17 „Лизинг“ правата за разпореждане с актива се прехвърлят от лизингодателя върху лизингополучателя в случаите, в които лизингополучателят понася съществените рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху наетия актив.

При сключване на договор за финансов лизинг активът се признава в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя по по-ниската от двете стойности – справедливата стойност на наетия актив и настоящата стойност на минималните лизингови плащания плюс непредвидени плащания, ако има такива. В отчета за финансовото състояние се отразява и съответното задължение по финансов лизинг, независимо от това дали част от лизинговите плащания се дължат авансово при сключване на договора за финансов лизинг.

Впоследствие лизинговите плащания се разпределят между финансов разход и намаление на неплатеното задължение по финансов лизинг.

Активите, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират в съответствие с изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ или МСС 38 „Нематериални активи“. Лихвената част от лизинговата вноска представлява постоянен процент от непогасеното задължение и се признава в печалбата или загубата за периода на лизинговия договор.

Всички останали лизингови договори се считат за оперативни лизингови договори. Плащанията по оперативен лизингов договор се признават като разходи по линейния метод за срока на споразумението. Разходите, свързани с оперативния лизинг, напр. разходи за поддръжка и застраховки, се признават в печалбата или загубата в момента на възникването им.

При лизингодателя

Активите, отдадени по оперативни лизингови договори, се представят в отчета за финансовото състояние на Дружеството, отдало тези активи и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета по отношение на подобни активи, и изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ или МСС 38 „Нематериални активи“. Доходът от оперативни лизингови договори се признава директно като приход в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния отчетен период.

Активите, отдадени при условията на финансови лизингови договори, се отразяват в отчета за финансовото състояние като вземане, равно на нетната инвестиция в лизинговия договор. Доходът от продажба на активите се включва в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период. Признаването на финансовия приход се основава на модел, отразяващ постоянен периодичен процент на възвращаемост върху остатъчната нетна инвестиция.

2.13. Материални запаси

Материалните запаси включват материали, незавършено производство и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на

възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Дружеството определя разходите за материални запаси, като използва конкретно определена цена.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

2.14. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато дружеството стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Дружеството ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на сделката или датата на уреждането.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

2.14.1. Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- инвестиции, държани до падеж;
- финансови активи на разположение за продажба.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Дружеството. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се

различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на редове „Финансови разходи“, „Финансови приходи“ с изключение на загубата от обезценка на търговски вземания, която се представя на ред „Други разходи“.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в дружеството, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от другите вземания на дружеството са към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от оценения кредитен риск на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група.

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или на част от нея съществува висока несигурност.

Несъбираемите вземания се отписват, когато се установят правните основания за това.

Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други разходи“.

2.14.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват търговски и други задължения и задължения към свързани лица.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“ или „Финансови приходи“.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на основния акционер -Министерство на отбраната на Република България, и се признават, когато същите са одобрени от Общото събрание.

2.15. Пари и парични еквиваленти

Паричните средства и парични еквиваленти включват: наличности в брой в каси, парични средства в разплащателни и депозитни сметки.

За целите на изготвянето на Отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- получените лихви по разплащателни сметки са представени в оперативната дейност.
- трайно блокираните парични средства (обезпечения по банкови гаранции) се включват към парични средства и еквиваленти, но се посочват на отделен ред в отчета за паричните потоци.
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи се посочва като плащане към доставчици към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружеството за съответния период (месец).

2.16. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущите данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и определен в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство - Закон за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2016 г. е 10% (2015 г.: 10 %).

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа.

Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързвани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход.

2.17. Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденди

Основният акционерен капитал на дружеството отразява номиналната стойност на издадените акции.

Другите резерви включват законови резерви, общи резерви, преоценки на нефинансови активи.

Съгласно изискванията на Търговския закон и Устава, дружеството е длъжно да формира и резерв фонд Резервен.

Неразпределената печалба/Натрупаната(загуба) включва натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Задълженията за плащане на дивидент на държавата като единствен собственик са включени в отчета за финансовото състояние, когато дивидента е одобрен за разпределение от принципала – министъра на отбраната, като разчет към бюджета.

Всички транзакции със собственика - Министерство на отбраната на Република България, са представени отделно в отчета за промените в собствения капитал.

2.18. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда и Колективния трудов договор при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, дружеството е задължено да му изплати

обезщетение в размер между две и шест брутни работни заплати. Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“ на база на прогнозираните плащания, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Дружеството дължи пенсионни възнаграждения на служителите си по планове с дефинирани доходи и по планове с дефинирани вноски.

Планове с дефинирани вноски са пенсионни планове, по които дружеството внася фиксирани вноски в Националния осигурителен институт. Дружеството няма други правни или договорни задължения след изплащането на фиксираните вноски. Дружеството плаща фиксирани вноски във връзка с плановите с дефинирани вноски.

Планове, които не отговарят на дефиницията за планове с дефинирани вноски, се определят като планове с дефинирани доходи. Планове с дефинирани доходи са пенсионни планове, според които се определя сумата, която служителят ще получи след пенсиониране, във връзка с трудовия стаж и последното възнаграждение.

Задължението, признато в отчета за финансовото състояние за задължения по планове с дефинирани доходи, представлява настоящата стойност на задължението по изплащане на дефинирани доходи към края на отчетния период.

Ръководството на Дружеството оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи веднъж годишно с помощта на независим актюер. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията, очаквана промяна на разходите за медицинско обслужване и смъртност. Бъдещи увеличения на заплатите също се вземат под внимание. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взема предвид доходността на висококачествени корпоративни облигации, които са деноминирани във валутата, в която доходите ще бъдат платени и са с падеж, близък до този на съответните пенсионни задължения.

Актюерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Задължения към персонал“ по недисконтирана стойност, която дружеството очаква да изплати.

2.19. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от дружеството и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Бъдещи загуби от дейността не се признават като провизия.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната

необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

2.20. Оценяване по справедлива стойност

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват във финансовите отчети по справедлива стойност, се категоризира в рамките на следната йерархия на справедливите стойности, а именно:

- ниво 1 – Котирани (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;
- ниво 2 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които са различни от директно котирани цени, но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котираните цени са обект на значителни корекции; и
- ниво 3 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които в значителната си част са ненаблюдаеми.

2.21. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави значими преценки и редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети.

Действителните резултати могат да се различават от преценките, предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснителна бележка № 2.22.

2.22. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

2.22.1. Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да се определи стойността в употреба, ръководството на дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор за определяне на настоящата стойност на тези парични потоци. При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци дружеството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат корекции в активите на дружеството през следващата отчетна година.

Дружеството не е понесло загуби от обезценка на нетекущи активи през 2016 г., а през 2015 г. тази загуба е била в размер на 130 хил. лв., с което е намалена балансовата стойност на нетекущи активи до възстановимата им стойност.

2.22.2. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2015 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от дружеството. Преносните (балансови) стойности на активите са анализирани в пояснителни бележки №12 и 13. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради редица фактори като техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване и други.

2.22.3. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка.

2.22.4. Обезценка на кредити и вземания

Ръководството преценява адекватността на обезценката на трудносъбираеми и несъбираеми вземания от клиенти на база на възрастов анализ на вземанията, исторически опит за нивото на отписване на несъбираеми вземания, както и анализ на платежоспособността на съответния клиент, промени в договорените условия на плащане и др. Ако финансовото състояние и резултатите от дейността на клиентите се влошат над очакваното, стойността на вземанията, които трябва да бъдат отписани през следващи отчетни периоди, може да бъде по-голяма от очакваната към отчетната дата. Допълнителна информация е предоставена в пояснителна бележки №19 и 20.

2.22.5. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност.

2.22.6. Оценяване по справедлива стойност

За оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти (при липса на котирани цени на активен пазар) и нефинансови активи, ръководството на дружеството използва различни техники базирани в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

2.22.7. Провизии

Когато е вероятно определен изходящ поток, съдържащ икономически ползи, да бъде необходим за покриване на задължения по съдебни спорове, дружеството признава провизии. Провизията се базира на най-добрата оценка дадена от юридическите съветници на дружеството, която може да се различава от действителната стойност на вероятното задължение.

Дружеството не е ответник по съществени съдебни дела към датата на издаване на настоящия финансов отчет.

2.23. Политика по отношение на грешки и промени в счетоводната политика

Дружеството променя счетоводната си политика само когато:

- това се изисква от конкретен стандарт или разяснение или
- това води до представяне във финансовия отчет на по-надеждна и уместна информация за ефекта от операциите и сделките върху финансовото състояние, резултатите и паричните потоци /промяна на счетоводната политика/.

Промените в счетоводната политика се отразяват с обратна сила, като се коригира началното салдо на неразпределената печалба или друг засегнат елемент от капитала за предходния представен период, както и други сравнителни суми, оповестени през предходния период, така сякаш винаги се е прилагала новоприетата счетоводна политика.

Ефектът от промяна на счетоводна приблизителна оценка се признава перспективно чрез включването му в печалбата и загубата за периода на промяната, ако промяната засяга само този период или за периода на промяната и бъдещи периоди, ако промяната засяга и двата вида. Когато промяната се отнася до елемент от капитал, тя се признава чрез коригиране на балансовата стойност на свързания актив, пасив или компонент от капитала в периода на промяната.

Коригирането на съществени грешки се извършва чрез преизчисляване с обратна сила, като се преизчислят сравнителните суми за представения предходен период, в който е възникнала грешката. В случай, че грешката е възникнала преди предходния период, се преизчислява началното салдо на активите, пасивите и капитала за този период, така сякаш никога не е възниквала грешка.

При определяне нивото на същественост за третиране на една грешка дружеството изхожда от размера и характера на грешката.

3. ПРИХОДИ

	2016	2015
	BGN '000	BGN '000
Приходи от предоставяне на услуги	59 986	35 143
	59 986	35 143

4. ДРУГИ ПРИХОДИ

Другите приходи на Дружеството включват:

	2016	2015
	BGN '000	прекласифиция BGN '000
Приходи от продажба на стоки	556	761
Отчетна стойност на продадени стоки	(422)	(841)
Печалба от продажби на стоки	134	(80)
От предоставени лицензи	49	146
Други	159	248
	342	314

5. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ/СУРОВИНИ

Разходите за материали включват:

	2016	2015
	BGN '000	прекласифиция BGN '000
Електроенергия	(20)	(21)
Вода	(1)	(1)
Материали за офиса	(12)	(29)
ГСМ	(51)	(64)
Рез.части за МПС	(14)	(4)
Други	(27)	(5)
Материали - рез. части за въртолети	(770)	
	(895)	(124)

6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

Разходите за външни услуги включват:

	2016	2015
	BGN '000	прекласифиция BGN '000
Съобщителни и куриерски услуги	(26)	(34)
Абонамент	(1)	(7)
Реклама	(12)	(16)
Застраховки	(15)	(5)
Такси	(1)	(12)
Услуги по договори с подизпълнители	(51 538)	(30 698)
Банкови такси и комисионни (без банкови гаранции)	(11)	(16)
Разходи за автомобили	(35)	(18)
Одит (финансов, технически и за качество)	(34)	(13)
Местни данъци и такси	(54)	(37)
Разходи за данъци върху разходите	(19)	(17)
Други	(304)	(73)
	(52 050)	(30 946)

7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2016	2015
	BGN '000	BGN '000
Разходи за заплати	(1 287)	(1 217)
Разходи за социални осигуровки	(214)	(202)
Начисления за неизползван отпуск	(30)	7
Осигуровки върху начисления за неизползван отпуск	(5)	1
Социални придобивки	(429)	(339)
Разходи за обезщетения на персонала	(36)	(137)
Начисления за обезщетения при пенсиониране	10	20
Разходи за персонала	(1 991)	(1 867)

8. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

Другите разходи включват:

	2016	2015
	BGN '000	прекласифициран BGN '000
Командировки	(66)	(66)
Разходи за глоби и неустойки	(31)	(135)
Представителни	(36)	(35)
Разходи за обезценка (фин. активи, МЗ, други активи)	(997)	(609)
Провизии за разходи	(2 308)	-
Комисионни		(1)
Дарения	(48)	(16)
Разходи по ревизионен акт		(126)
Брак на СМЦ	(7)	(95)

Отписани вземания	(11)	(187)
Други	(47)	(29)
	(3 551)	(1 299)

9. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ

Финансовите разходи включват:

	2016 BGN '000	2015 BGN '000
Загуби от промяна на валутните курсове за позиции в чуждестранна валута	(1 879)	(2 052)
Банкови такси и комисионни (по банкови гаранции)	(19)	(9)
Разходи за лихви (актюерски доклад)	(2)	(3)
Разходи за лихви	(60)	-
Финансови разходи	(1 960)	(2 064)

10. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ

Финансовите приходи включват:

	2016 BGN '000	2015 BGN '000
Приходи от участие в дъщерни предприятия (дивидент)	574	591
Приходи от лихви върху пари и парични еквиваленти, в т.ч.:	857	1 626
- предоставени търговски заеми	836	1 464
- банкови депозити	21	162
Печалби от промяна на валутните курсове за позиции в чуждестранна валута	1 517	2 638
Финансови приходи	2 948	4 855

11. ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ

Текущите и отсрочените данъци върху печалбата се определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2016 г. е 10% (2015 г.: 10%).

	2016 BGN '000	2015 BGN '000
Печалба/ (Загуба) преди данъчно облагане	3 414	3 368
Данъчна ставка	10%	10%
Разход за данъци върху дохода	(341)	(337)
<i>Данъчен ефект от:</i>		
Увеличения на финансовия резултат за данъчни цели	3 969	2 378
Намаления на финансовия резултат за данъчни цели	(1 368)	(2 181)
Текущ (разход) /икономия от данъци върху дохода	(601)	(357)
Отсрочени данъчни (разходи)/приходи:	348	933
Възникване и обратно проявление на временни разлики	(40)	(869)
Ефект от отсрочени данъци	308	64
Разходи за данъци върху дохода	(293)	(293)

Пояснителна бележка №17 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, включваща стойностите, признати директно в другия всеобхватен доход.

Съответните данъчни периоди на дружеството могат да бъдат обект на проверка от данъчните органи до изтичането на 5 години от края на годината, в която е подадена декларация или е следвало да бъде подадена декларация, като могат да бъдат наложени допълнителни данъчни задължения или глоби съобразно интерпретирането на данъчното законодателство. На ръководството на дружеството не са известни обстоятелства, които биха могли да доведат до възникване на допълнителни съществени задължения в тази област.

12. ИМОТИ, МАШИНИ И СЪОРЪЖЕНИЯ

	Земи и сгради		Имоти, машини и съоръжения		Други		Разходи за придобиване на активи		Общо	
	2016 BGN '000	2015 BGN '000	2016 BGN '000	2015 BGN '000	2016 BGN '000	2015 BGN '000	2016 BGN '000	2015 BGN '000	2016 BGN '000	2015 BGN '000
Брутна балансова стойност										
Салдо на 1 януари	5 991	5 991	1 455	1 439	53	52	1 034	1 034	8 533	8 517
Новопридобити активи, закупени	-	-	41	21	6	2	-	-	47	23
Последваща оценка										
Отписани активи			(29)	(5)	(3)	(1)	-	-	(32)	(6)
Салдо към 31 декември	5 991	5 991	1 467	1 455	56	53	1 034	1 034	8 548	8 534
Амортизация и обезценка										
Салдо на 1 януари	(2364)	(2 000)	(771)	(498)	(49)	(48)	-	-	(3 184)	(2 546)
Амортизация	(234)	(234)	(155)	(278)	(1)	(2)	-	-	(391)	(514)
Амортизация на отписани активи			20	5		1	-	-	22	6
Обезценка		(130)	-	-	-	-	-	-		(130)
Салдо към 31 декември	(2 598)	(2 364)	(906)	(771)	(50)	(49)	-	-	(3 554)	(3 184)
Балансова стойност към 31 декември	3 393	3 628	561	684	6	4	1 034	1 034	4 994	5 350

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи“.

В дружеството е възприет стойностен праг на отчитане на дълготрайните (нетекучи) материални активи в размер на 700 лева.

Към 31.12.2016 не е извършена обезценка на имоти, машини и съоръжения, тъй като тяхната възстановима стойност не е по-ниска от балансовата им стойност.

Дружеството не е заложило имоти, машини, съоръжения като обезпечение по свои задължения.

13. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

Нематериални активи на дружеството включват:

	Лицензии		Други		Общо	
	2016 BGN '000	2015 BGN '000	2016 BGN '000	2015 BGN '000	2016 BGN '000	2015 BGN '000
Брутна балансова стойност						
Салдо на 1 януари	2 773	2 773	5	814	2 778	3 587
Новопридобити активи, закупени	2	-	27		29	
Отписани активи	-	-		(809)		(809)
Салдо към 31 декември	2 775	2 773	32	5	2 807	2 778
Амортизация и обезценка						
Салдо на 1 януари	(2 773)	(2 773)	(3)	(16)	(2 776)	(2 790)
Амортизация			(5)	(1)	(5)	(1)
Загуби от обезценка	-	-	-	-	-	-
Амортизация на отписани активи	-	-		14		14
Салдо към 31 декември	(2 773)	(2 773)	(8)	(3)	(2 781)	(2 776)
Балансова стойност към 31 декември	2		24	2	26	2

През 2016 г. новопридобити дълготрайни нематериални активи са: от „Програмни продукти” – система „Акстър”; от „Патенти” – „За автоматично огнестрелно оръжие”; от „Други” – Технологична документация за изделие „Росомак”. Всички те са представени в други ДНМА.

Всички разходи за амортизация и обезценка се включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи”.

Дружеството не е заложило нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

14. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Дружеството има следните инвестиции в дъщерни предприятия:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване и основно място на дейност	Основна дейност	2016 BGN '000	2016 участие %	2015 BGN '000	2015 участие %
„ТЕРЕМ – КРЗ Фл. арсенал” ЕООД	България, гр. Варна	Извършване на базов и среден ремонт и производство на военна техника, въоръжение, боеприпаси и друго военно-техническо имущество, съоръжения, апаратури и машини, която дейност се извършва след получаването и при поддържането на валидно надлежно разрешение - лиценз	11 598	100	11 598	100
„ТЕРЕМ – Хан Крум” ЕООД	България гр.Търговище	Извършване на базов и среден ремонт и производство на военна техника, въоръжение, боеприпаси и друго военно-техническо имущество, съоръжения, апаратури и машини, която дейност се извършва след получаването и при поддържането на валидно надлежно разрешение - лиценз	24 570	100	24 570	100

ТЕРЕМ – Овеч” ЕООД	България гр. Провадия	Извършване на базов и среден ремонт и производство на военна техника, въоръжение, боеприпаси и друго военно-техническо имущество, съоръжения, апаратури и машини, която дейност се извършва след получаването и при поддържането на валидно надлежно разрешение - лиценз	4 472	100	4 472	100
„ТЕРЕМ – Ивайло” ЕООД	България гр. Велико Търново	Извършване на базов и среден ремонт и производство на военна техника, въоръжение, боеприпаси и друго военно-техническо имущество, съоръжения, апаратури и машини, която дейност се извършва след получаването и при поддържането на валидно надлежно разрешение - лиценз	5 560	100	5 560	100
„ТЕРЕМ – Летец” ЕООД	България гр. София	Извършване на базов и среден ремонт и производство на военна техника, въоръжение, боеприпаси и друго военно-техническо имущество, съоръжения, апаратури и машини, която дейност се извършва след получаването и при поддържането на валидно надлежно разрешение - лиценз	4 654	100	4 654	100
„ТЕРЕМ – Цар Самуил” ЕООД	България гр. Костенец	Извършване на базов и среден ремонт и производство на военна техника, въоръжение, боеприпаси и друго военно-техническо имущество, съоръжения, апаратури и машини, която дейност се извършва след получаването и при поддържането на валидно надлежно разрешение – лиценз	1 498	100	1 498	100
			52 352		52 352	

Инвестициите в дъщерните дружества са представени във финансовия отчет на дружеството по метода на себестойността.

През 2016 г. дружеството е получило дивиденди 574 х.лв., а през 2015г. беше определен дивидент за „ТЕРЕМ“ ЕАД в размер на 591 х.лв.

Дружеството няма условни задължения или други поети ангажименти, свързани с инвестиции в дъщерни дружества.

15. ИНВЕСТИЦИИ В АСОЦИИРАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Дружеството притежава съответните % от правата на глас и собствения капитал на следните асоциирани дружества:

Име на предприятието	2016	Права на глас	2015	Права на глас
	BGN '000	%	BGN '000	%
„ТЕРЕМ – ген. Вл. Заимов” ООД	749	26 %	749	26,0 %
„ЕЛМЕТИНЖЕНЕРИНГ” АД	22	18,33 %	22	18,33 %
Обезценка на инвестиции в асоциирани предприятия	(385.5)		(121)	
	<u>385.5</u>		<u>650</u>	

Датата на финансовите отчети на асоциираните предприятия е 31 декември. Данни за инвестициите в асоциираните предприятия към датата на изготвяне на финансовите отчети за 2016 година:

○ Дружество „ЕЛМЕТИНЖЕНЕРИНГ“ АД - Дружеството реализира печалба за текущата 2016 година, и загуби от предишни години;

○ Дружество „ТЕРЕМ – ген. Владимир Заимов“ ООД - Дружеството реализира загуби от няколко поредни години.

Дяловете на асоциираните предприятия не се търгуват на публична фондова борса и поради тази причина не може да бъде установена справедливата им стойност.

Финансовата информация за значимите асоциирани предприятия е следната:

○ за „ТЕРЕМ – Ген. Вл. Заимов“ ООД

	2016	2015
	BGN'000	BGN'000
Активи	2 490	2 914
Пасиви	3 228	3 369
Приходи	870	1 099
Печалба /(Загуба)	(57)	(185)
Дял от печалбата/ (загубата), полагащ се на Дружеството	(15)	(48)

За вземания свързани с дължим дивидент от „ТЕРЕМ-ген.Владимир Заимов“ ООД, е подадена касационна жалба пред ВКС. Получена е сумата в размер на 373 х.лв. по образувано изпълнително дело. Разликата между присъдената сума и дължимата сума по счетоводни регистри на „ТЕРЕМ“ЕАД е отписана, тъй като няма индикации, че може да бъде получена. Въпросната сума е била обезценена през 2014г.

○ за „Елметинженеринг“ АД

	2016	2015
	BGN'000	BGN'000
Активи	589	581
Пасиви	95	100
Приходи	78	78
Печалба /(Загуба)	13	(103)
Дял от печалбата/ (загубата), полагащ се на Дружеството	2	(19)

16. ВЗЕМАНИЯ ПО ПРЕДОСТАВЕНИ ЗАЕМИ

Дружеството е предоставило заем на „Интендантско обслужване“ЕАД.

	2016	2015
	BGN'000	BGN'000
Нетекущи:		
Вземания от „Интендантско обслужване ЕАД	150	150
Вземания по начислени лихви от „Интендантско обслужване ЕАД	36	25
Нетекущи вземания по предоставени заеми	186	175
Текущи:		
Вземания от „Интендантско обслужване ЕАД	-	-
Вземания по начислени лихви от „Интендантско обслужване ЕАД	14	24
Вземания от „МОБА“ ЕООД	53	120
Текущи вземания по предоставени заеми	67	144

Към 31.12.2016 г. са учредени особени залози за 75 хил. лв./месец, като обезпечение по търговски вземания в размер на 120 хил. лв. (31.12.2015 г.: същото обезпечение). Това вземане произтича от предоставени от дружеството заеми на други дружества, със 100% държавно участие в капитала, под общ контрол чрез министъра на отбраната.

17. ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЧНИ АКТИВИ И ПАСИВИ

Общото изменение на *активите и пасивите по отсрочени данъци* на дружеството през съответната финансова година е както следва

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1.януари		Признати в другия всеобхватен доход		Признати в печалбата или загубата		31.декември	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Имоти, машини и съоръжения	-	-	-	-	-	-	-	-
Обезценка на инвестиции в асоциирани предприятия	(12)	(16)			(26)	4	(38)	(12)
Обезценка на финансови активи (вземания и парични средства)	(899)	(826)	-	-	(281)	(73)	(1 180)	(899)
Компенсиреми отпуски	(7)	(7)	-	-	(3)	0	(10)	(7)
Възнаграждени на физически лица	(10)	(13)	-	-	1	3	(9)	(10)
Пенсионни и други задълж. към персонала	(5)	(7)	-	-		2	(5)	(5)
	(933)	(869)	-	-	(309)	(64)	(1 242)	(933)
Отсрочени данъчни активи							(1 242)	(933)
Отсрочени данъчни пасиви	-	-					-	-
Отсрочени данъчни пасиви/(активи) (нетно)	(933)	(869)			(309)		(1 242)	(933)

Всички отсрочени данъчни активи (включително данъчни загуби и други данъчни кредити) са включени в отчета за финансовото състояние. При признаването на отсрочените данъчни активи е взета предвид вероятността отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на дружествата от дружеството да генерират достатъчна данъчна печалба.

18. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

Материалните запаси, признати в отчета за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Стоки	5 136	2 949

Обезценка	(353)	(354)
Продукция		1
Незавършено производство	976	
Материални запаси в процес на придобиване	993	984
Материални запаси	6 752	3 580

Материалните запаси към 31 декември 2016 г. не са предоставяни като обезпечение на задължения.

19. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ

Търговските и други вземания са както следва:

	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Търговски вземания, брутно	16 526	1 046
Обезценка на търговски вземания	(909)	(59)
Търговски вземания след обезценка	15 617	987
Съдебни и присъдени вземания	138	26
Обезценка на съдебни и присъдени вземания	(11)	
Съдебни и присъдени вземания след обезценка	127	26
Данъчни вземания ДДС	3 901	834
Предплатени разходи	27	33
Други вземания	5 474	3 284
Обезценка на други вземания	-	(176)
Други вземания след обезценка	9 402	3 975
Търговски и други вземания	25 146	4 988

Вземанията от клиенти са безлихвени и са основно в български лева, щ.д. и евро.

Всички вземания са краткосрочни. Обичайно дружеството договаря с клиентите кратък срок на плащане на вземанията по продажби, освен ако няма определени специфични условия за падеж на определени клиенти. Ръководството на дружеството преценява събираемостта като анализират експозицията на конкретния клиент, възможностите за погасяване (на клиента) и вземат решение относно размера, признаването и начисляването на съответна обезценка. Нетната балансова стойност на търговските и други вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Търговските и други вземания са прегледани за индикации за обезценка. Част от търговските вземания са отписани поради изтекъл давност срок, като сумата е призната в индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други разходи“, а за други е отчетена обезценка.

Вземанията или частта от тях, за които ръководството преценява, че съществува много висока несигурност за събирането им и не са обезпечени, се обезценяват до 100%.

Изменение в обезценката на търговските вземания:

	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Салдо към 1 януари	(235)	(5)
Отписани суми (несъбираеми)		187
Загуба от обезценка	(685)	(230)
Възстановяване на загуба от обезценка	-	-
Салдо към 31 декември	(920)	(235)

20. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Вземания от свързани предприятия включват

	2016 BGN'000	2015 BGN'000
1. Нетекущи		
Вземания от:		
- дъщерни предприятия	4 513	32 549
Общо нетекущи вземания от свързани лица	4 513	32 549
- дъщерни предприятия		
- „ТЕРЕМ – Хан Крум“ ЕООД	2 557	20 458
- „ТЕРЕМ – Ивайло“ ЕООД	772	2 618
- „ТЕРЕМ – Цар Самуил“ ЕООД	99	791
- „ТЕРЕМ – Овеч“ ЕООД	204	1 631
- „ТЕРЕМ – Летец“ ЕООД	881	7 051
2. Текущи		
Вземания от:		
- дъщерни предприятия	34 138	11 597
- асоциирани предприятия	111	391
Общо текущи вземания от свързани лица	34 249	11 988
- дъщерни предприятия		
- „ТЕРЕМ – Хан Крум“ ЕООД	20 378	1 849
- „ТЕРЕМ – КРЗ Флотски арсенал“ ЕООД	-	6 823
- „ТЕРЕМ – Ивайло“ ЕООД	3 361	762
- „ТЕРЕМ – Цар Самуил“ ЕООД	986	262
- „ТЕРЕМ – Овеч“ ЕООД	1 926	355
- „ТЕРЕМ – Летец“ ЕООД	7 487	1 546

Вземанията от свързани лица са прегледани за индикации за обезценка. Част от вземанията от свързани лица, през 2016 г., са обезценени (през 2015 г. също има обезценка) и съответната обезценка е призната в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други разходи“

След решение на СД през 2016 са обезценени вземания от следните свързани лица:

- о дивидент от 2010 г. „ТЕРЕМ – Ивайло“ ЕООД – 39,8 хил. лв., което е обезценено на 100%;

одивидент от 2011г. „ТЕРЕМ – Цар Самуил“ ЕООД – 7,7 хил. лв., което е обезценено на 100%;

Изменение в обезценката на вземанията от свързани лица:

	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Салдо към 1 януари	(3 438)	(3 418)
Отписани суми (несъбираеми)	149	
Загуба от обезценка	(48)	(20)
Възстановяване на загуба от обезценка	87	-
Салдо към 31 декември	(3 250)	(3 438)
Обезценка на вземания от дъщерни дружества	(448)	(400)
Обезценка на вземания от асоциирани дружества	(114)	(350)
Обезценка на вземания от собственици	(2 688)	(2 688)

21. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

Паричните средства и паричните еквиваленти включват:

	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Парични средства в банки и в брой в:		
- български лева	2 994	6 522
- евро	109	42
- щатски долари	2 784	6 503
Блокирани парични средства по издадени банкови гаранции	1 673	2 187
Краткосрочни депозити (в български лева)	27	26
Пари и парични еквиваленти	7 587	15 280

Към 31 декември 2016 г., вземания в размер на 9 499 хил. лв., произтичащи от влог в „Корпоративна Търговска Банка“ АД (в несъстоятелност) и които са обезценени на 100% (към 31.12.2014 г.) не са променени, тъй като се запазват всички ограничения, свързани с тях.

22. СОБСТВЕН КАПИТАЛ

22.1. Акционерен капитал

Акционерният капитал е в размер на 50 551 210 лв. и е разпределен в 50 551 210 броя поименни акции по 1 лев номинална стойност.

	2016	2015
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	50 550 000	50 550 000
Новоиздадени акции (на базата на апортна вноска)	1 210	50 550 000
Общ брой акции към 31 декември	50 551 210	50 550 000

Едноличен собственик на капитала на предприятието-майка е българската държава, чийто права, с оглед на отрасловата компетентност се упражняват от министъра на отбраната. На 20.09.2016 г. с Протокол на министъра на отбраната (в качеството му на едноличен собственик на капитала) е извършено увеличение на капитала в размер на 1 210 лв., представляващи непарична вноски – съд за разтопен метал (пота).

Обобщена информация;	2016 BGN '000	2015 BGN '000
Основен акционерен капитал	50 551	50 550
Резерви общо, в т.ч.:	59 218	58 914
<i>Законови резерв</i>	4 482	4 175
<i>Други общи резерви</i>	54 736	54 737
<i>Преоценъчен резерв</i>	-	2
Натрупани печалби (загуби)	(1 979)	(4 573)
Текуща печалба/(загуба)	3 117	3 075
Общо	110 907	107 966

Увеличението на законовите резерви в размер на 307 хил. лв. е съгласно Протоколно решение № РД-36-41/19.07.2016 г. на едноличния собственик на капитала за допълване на фонд „Резервен“.

23. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА

Общата сума на разходите за възнаграждения на персонала за 2016 г. е 1 991 хил. лв., (2015 г.: 1 867 хил.лв.) признати в отчета на печалбата или загубата и другия всеобхватен доход. Те са представени детайлно в пояснителна бележка №7.

23.1. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в отчета за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2016 BGN '000	2015 BGN '000
Нетекущи:		
Задължения за изплащане на дефинирани доходи при пенсиониране	35	25
Нетекущи пенсионни и други задължения към персонала	35	25
Текущи:		
Задължения за изплащане на дефинирани доходи при пенсиониране	14	28
Текущи задължения към персонала	98	186
Задължения за отпуски	144	63
Задължения за осигурителни вноски	35	11
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	291	288

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към персонала на дружеството, които следва да бъдат уредени през 2017 г. Други

краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период и плащания за възнаграждения, неуредени към края на съответния отчетен период.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер от две или шест брутни работни заплати. Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“ на база на прогнозираните плащания.

Дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране включват сегашната стойност на задължението на дружеството за изплащане на обезщетения на лица от наетия персонал към датата на отчета за финансово състояние при настъпване на пенсионна възраст. Съгласно Кодекса на труда в България и действащия Колективен трудов договор, всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж, обезщетението е в размер на шест брутни заплати към момента на пенсиониране. Това е план с дефинирани доходи.

За определяне на тези задължения дружеството е направило актюерска оценка към 31.12.2016 г., като е ползвало услугите на сертифициран актюер. Такава е изготвена и към 31.12.2015 г. Въз основа на това, изменението в сегашната стойност на задълженията към персонала при пенсиониране е както следва:

Задълженията за изплащане на дефинирани доходи към персонала в края на отчетния периоди са:

	2016 BGN '000	2015 BGN '000
Задължения за изплащане на дефинирани доходи към 1 януари	53	72
Разходи за текущ трудов стаж	6	7
Разходи за лихви	1	3
Преоценки - актюерски (печалби)/загуби от промени в демографските предположения	-	2
Преоценки - актюерски (печалби)/загуби от промени във финансовите предположения	1	2
Преоценки - актюерски (печалби)/загуби от действителен опит	3	(6)
Извършени плащания през периода	(15)	(13)
Разходи за минал трудов стаж	-	(14)
Ефекти от последващи оценки за годината, в т.ч.	-	(4)
Задължения за изплащане на дефинирани доходи към 31 декември	49	53
В т.ч. краткосрочна част (до 1 год.)	14	28

Ръководството на Дружеството е направило тези предположения с помощта на независими актюери. Дисконтовите фактори се определени като са основани на доходността на емисиите на дългосрочните ДКЦ с 10 годишен матуритет. Другите

допускания са определени на базата на актуални актюерски предположения и миналия опит на ръководството.

Тези допускания са използвани при определянето на размера на задълженията за изплащане на дефинирани доходи за отчетните периоди и се считат за възможно най-добрата преценка на ръководството.

Общата сума на разходите по планове с дефинирани доходи на Дружеството, призната в печалбата или загубата, може да бъде представена, както следва:

	2016 BGN '000	2015 BGN '000
Разходи за текущ трудов стаж	6	7
Разходи за минал трудов стаж	-	(14)
Разходи за лихви	1	3
Общо разходи, признати в печалбата или загубата	7	(4)

Разходите за текущ и минал трудов стаж са включени в „Разходи за персонала“. Нетните разходи за лихви са включени отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред в „Разходи за персонала“.

Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в други компоненти на всеобхватния доход са:

	2016 BGN '000	2015 BGN '000
<i>Актюерски (печалби)/загуби от промени във финансовите предположения</i>	-	2
<i>Актюерски (печалби)/загуби от промени в демографските предположения</i>	1	2
<i>Актюерски (печалби)/загуби от действителен опит</i>	3	(6)
Общо разходи, признати в друг всеобхватен доход	4	(2)

При определяне на настоящата стойност на пенсионните задължения към 31.12.2016 г. са направени следните актюерски предположения:

- о за определяне на дисконтовия фактор е използвана норма на база годишен лихвен процент в размер на 2,5 % (2015г. 2,8%) Направеното предположение се базира на данните за доходността на дългосрочните ДЦК с 10 годишен матуритет;
- о предположението за бъдещото ниво на работните заплати се базира на предоставената информация от ръководството на дружеството и е в размер на 3 % годишен ръст спрямо предходния отчетен период (2015 г.: 3 %)
- о смъртност – по таблицата за смъртност на НСИ за общата смъртност на населението на България за периода 2013 г. - 2015 г. (2014 г.: 2012 г. - 2014 г.);
- о темп на текучество – между 0 и 16 % в зависимост от пет обособени възрастови групи (2014 г.: между 0 и 16 %).

Този план с дефинирани доходи създава експозиция на дружеството към следните рискове: инвестиционен, лихвен, риск свързан с дълголетие и риск свързан с нарастването на работните заплати. Ръководството на дружеството ги определя по следния начин:

- за инвестиционния – доколкото това е нефондиран план, дружеството следва да наблюдава и текущо балансира предстоящите плащания по него с осигуряването на достатъчен паричен ресурс.
- за лихвения - всяко намаление на доходността на ДЦК с подобна срочност води до увеличение на задължението по плана;
- за риска, свързан с дълголетие - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка и актуална информация за смъртността на участниците в плана. Увеличението на продължителността на живота би повлияло за евентуално увеличение на задължението. През последните години се наблюдава относителна устойчивост на този показател; и
- за риска, свързан с нарастването на работните заплати - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка за бъдещото нарастване на работните заплати на участниците в плана. Такова увеличение би довело до увеличение на задължението на плана.

Анализът на чувствителността на основните актюерски предположения се основава на разумно възможните промени в тези предположения към края на отчетния период като се приема, че останалите остават непроменени.

Ефектите от изменението (увеличение или намаление) с 0,5 % на:

- а) *ръста на заплатите*
- б) *дисконтовата норма*
- в) *текучество*

върху сумата на отчетените разходи за текущ стаж и лихви за 2016 г. и респ. върху сегашната стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи при пенсиониране, са оценени както следва:

Ефекти върху размера на отчетените разходи (лихви и текущ стаж) от промяна на основните предположения:

	2016 година		2015 година	
	увеличение BGN '000	намаление BGN '000	увеличение BGN '000	намаление BGN '000
Изменение на ръста на заплатите	-	(-)	-	(-)
Изменение на дисконтовата норма	(-)	-	-	(-)
Изменение на текуществото	(-)	-	(-)	-

Ефекти върху размера на отчетеното задължение от промяна на основните предположения:

	2016 година		2015 година	
	увеличение BGN '000	намаление BGN '000	увеличение BGN '000	намаление BGN '000
Изменение на ръста на заплатите	1	(1)	1	(1)
Изменение на дисконтовата норма	(1)	1	(1)	1
Изменение на текучеството	(1)	1	(1)	1

Средно претеглената дюрация на задълженията за изплащане на дефиниран и доходи на персонала е 4,6 години (31.12.2015 г: 7,4 години).

Очакваните плащания на обезщетения при пенсиониране по плана с дефинирани доходи за следващите пет години е както следва:

Прогнозни плащания	Пенсиониране по възраст и стаж BGN '000	Пенсиониране по болест BGN '000	общо BGN '000
Плащания през 2017 г.	14	-	14
Плащания през 2018 г.	6	-	6
Плащания през 2019 г.	15	-	15
Плащания през 2020 г.	9	-	9
Плащания през 2021 г.	0	-	0
	44		44

24. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	2016 BGN '000	2015 BGN '000
Нетекущи:		
Други задължения (пенсионни доходи)	35	25
Нефинансови пасиви	35	25
Нетекущи търговски и други задължения	35	25
Текущи:		
Търговски задължения	4 409	8 892
Финансови пасиви		
Други задължения	2 332	4 807
Нефинансови пасиви		
Текущи търговски и други задължения	6 741	13 699

Задълженията към доставчици са текущи, безлихвени и са за получени аванси и извършени услуги. Средният кредитен период, за който обичайно не се начислява лихва по търговски задължения е до 180 дни.

25. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ЛИЦА

	2016 BGN '000	2015 BGN '000
Текущи:		
Търговски задължения към свързани лица	19 076	5 807
Финансови пасиви (без аванси)	17 604	4 140
Текущи търговски и други задължения	19 076	5 807

Нетната балансова стойност на текущите търговски и други задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

26. ДАНЪЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	2016 BGN '000	2015 BGN '000
Данък върху доходите на физическите лица	23	12
Данък печалба	399	168
Други данъци	27	26
	449	206

27. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Свързаните лица на дружеството включват неговия собственик, дъщерни и асоциирани предприятия, ключовия управленски персонал и други свързани лица, описани по-долу.

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия, като по договора с Министерство на отбраната е предоставена банкова гаранция.

27.1. Сделки с българската държава чрез Министерство на отбраната на Република България

	2016 BGN '000	2015 BGN '000
Получен аванс	1 472	1 667
Продажба на услуги	3 735	3 931

27.2. Сделки с дъщерни предприятия

	2016 BGN '000	2015 BGN '000
Продажба на услуги:	49	146
Дъщерни предприятия		
„ТЕРЕМ – Хан Крум“ ЕООД	19	55
„ТЕРЕМ – Ивайло“ ЕООД	2	6
„ТЕРЕМ – КРЗ Фл.Арсенал“ ЕООД		
„ТЕРЕМ – Цар Самуил“ ЕООД	11	33
„ТЕРЕМ – Летец“ ЕООД	10	30
„ТЕРЕМ – Овеч“ ЕООД	7	22
Покупки на услуги	47 765	27 856
Дъщерни предприятия		
„ТЕРЕМ – Хан Крум“ ЕООД	490	1 095
„ТЕРЕМ – Ивайло“ ЕООД	307	23
„ТЕРЕМ – КРЗ Фл.Арсенал“ ЕООД	42 911	24 417
„ТЕРЕМ – Цар Самуил“ ЕООД		1
„ТЕРЕМ – Летец“ ЕООД	4 011	2 320
„ТЕРЕМ – Овеч“ ЕООД	46	
Предоставени заеми	1 490	732
Дъщерни предприятия		
„ТЕРЕМ – Хан Крум“ ЕООД	600	503
„ТЕРЕМ – Ивайло“ ЕООД	890	
„ТЕРЕМ – КРЗ Фл.Арсенал“ ЕООД		
„ТЕРЕМ – Цар Самуил“ ЕООД		81
„ТЕРЕМ – Летец“ ЕООД		148
„ТЕРЕМ – Овеч“ ЕООД		
Лихви по заеми	836	1 447
Дъщерни предприятия		
„ТЕРЕМ – Хан Крум“ ЕООД	509	898
„ТЕРЕМ – Ивайло“ ЕООД	80	113
„ТЕРЕМ – КРЗ Фл.Арсенал“ ЕООД		
„ТЕРЕМ – Цар Самуил“ ЕООД	26	42
„ТЕРЕМ – Летец“ ЕООД	180	321
„ТЕРЕМ – Овеч“ ЕООД	41	73

27.3. Сделки с асоциирани предприятия

	2016 BGN '000	2015 BGN '000
Продажба на услуги		
„ТЕРЕМ – Ген.Вл.Заимов“ ООД	-	-

27.4. Сделки с други свързани лица под общ контрол

	2016 BGN '000	2015 BGN '000
Лихви		
„Интендантско обслужване ЕАД	14	15
„МОБА ЕООД	3	
„Проно“ ЕООД	2	
Заеми		
„МОБА ЕООД		120
„Проно“ ЕООД	50	

27.5. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Дружеството включва членовете на Съвета на директорите. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2016 BGN '000	2015 BGN '000
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати, включително бонуси	(185)	(183)
Разходи за социални осигуровки	(19)	(20)
Възнаграждения при прекратяване на договори	(3)	(16)
Общо възнаграждения	(207)	(219)

28. РАЗЧЕТИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА В КРАЯ НА ГОДИНАТА

	2016 BGN '000	2015 BGN '000
Нетекущи вземания от:		
- дъщерни предприятия	4 513	32 549
Общо нетекущи вземания от свързани лица	4 513	32 549
- дъщерни предприятия		
- „ТЕРЕМ – Хан Крум“ ЕООД	2 557	20 458
- „ТЕРЕМ – Ивайло“ ЕООД	772	2 618
- „ТЕРЕМ – Цар Самуил“ ЕООД	99	791
- „ТЕРЕМ – Овеч“ ЕООД	204	1 631
- „ТЕРЕМ – Летец“ ЕООД	881	7 051
Текущи вземания от:		
- собственика		
- дъщерни предприятия, както следва:	34 138	11 988
„ТЕРЕМ – Овеч“ ЕООД	1 926	355
„ТЕРЕМ – Хан Крум“ ЕООД	20 378	1 848
„ТЕРЕМ – Фл.Арсенал“ ЕООД	-	6 823
„ТЕРЕМ – Ивайло“ ЕООД	3 361	763
„ТЕРЕМ – Цар Самуил“ ЕООД	985	261
„ТЕРЕМ – Летец“ ЕООД	7 487	1 547
- асоциирани предприятия	111	391
„ТЕРЕМ – Ген.Вл.Займов“ ООД	111	391
Общо текущи вземания от свързани лица	34 298	11 988

Текущи

Задължения към:

- собственици	1 472	1 667
- дъщерни предприятия		
„ТЕРЕМ – Летец“ ЕООД	812	92
„ТЕРЕМ – Хан Крум“ ЕООД		
„ТЕРЕМ – Фл.Арсенал“ ЕООД	16 792	4 048
„ТЕРЕМ – Ивайло“ ЕООД		
Общо текущи задължения към свързани лица	19 076	5 807
Общо задължения към свързани лица	19 076	5 807

29. ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ ЗА ОДИТОРСКИ УСЛУГИ

Възнаграждението на регистрирания одитор е за независим финансов одит на финансовия отчет. През годината регистрираният одитор не е предоставял други услуги.

30. БЕЗНАЛИЧНИ СДЕЛКИ

През представения отчетен период Дружеството е осъществило следните сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци:

- Дружеството е уредило свои вземания от дъщерни предприятия със свои задължения към дъщерни предприятия в общ размер на 690 хил.лв.

31. УСЛОВНИ АКТИВИ И УСЛОВНИ ПАСИВИ

През годината няма предявени гаранционни и правни иски към дружеството. Ръководството на Дружеството, счита, че не съществуват съществени рискове, които биха наложили признаване на разходи и задължения във финансовия отчет към 31 декември 2016 година.

Във връзка с изпълнението на част от своите договори, дружеството е гарантирало доброто им изпълнение, чрез депозирание на съответни гаранционни суми и чрез издаване на банкови гаранции от обслужваща банка, които са обезпечени със съответни депозитни сметки.

Издадените за дружеството банкови гаранции възлизат на 1 673 хил. лв. (31.12.2015 г.: 2 187 хил. лв.) и са за гарантиране на получени авансови плащания и за добро изпълнение по търговски договори.

Не са възникнали условни пасиви за дружеството по отношение на асоциирани предприятия.

По-важните съдебни дела със съществен интерес, по които дружеството е страна:

а) гр.д. пред СРС – „Терем“ ЕАД срещу „МПИМ Груп 1“ ЕООД – наем за помещения, находящи се в почивна станция „Прибой“. Решено е на първа инстанция, като искът за главницата е частично уважен. Подадена е въззивна жалба до СГС и делото е насрочено за 10.02.2017 г.

б) гр.д. пред СРС – „Терем“ ЕАД срещу „МПИМ Груп 1“ ЕООД за наем на офиси в гр. София, ул. „Ст. Доспевски“, бл. 40. Делото е решено в полза на „Терем“ ЕАД. Образовано е изп. дело при ЧСИ, извършен е опис на движими вещи и е направена оценка на наличното в помещенията имущество на длъжника.

в) адм.д. пред АССГ, 8 отд. – „Терем“ ЕАД срещу НАП – оспорване на ревизионен акт – отхвърлена е жалбата на „Терем“ ЕАД, остава в сила ревизионния акт, образувано е възивно дело във ВАС и се очаква решение.

г) гр.д. пред СГС, IV-Д - Румен Димитров срещу „Терем“ ЕАД – иск за незаконно уволнение и обезщетение, има решение, с което уважава исковете срещу „Терем“ ЕАД. Подадена е жалба пред ВКС.

д) т.д. пред ВКС, I отд. - срещу „Терем – ген. Владимир Заимов“ ООД – разпределение на дивиденди и лихви върху тях за 2007 г. Допуснато е касационно обжалване на решение на Апелативен съд – София. в частта, с която е потвърдено решението на Окръжен съд – София за отхвърляне на иска по чл.86, ал.1 ЗЗД, предявен от „Терем“ ЕАД срещу „Терем – ген. Владимир Заимов“ ООД за заплащане на законна лихва за забава, считано от 10.06.2010 г. до датата на завеждане на исквата молба. Получен е Изпълнителен лист от 20.10.2015 г. и сумата по него е платена чрез ЧСИ. Образованото търговско дело пред ВКС е насрочено за 20.04.2017 г.

е) Заведено е арбитражно дело пред Арбитражен Съд към Българската Търговско-Промислена Палата за сума, представляващи главница и неустойка по договор от 2011 година. В същото производство, „ДЖАЙДЕН ЮНАЙТЕД БЪЛГАРИЯ“ ООД завежда насрещен иск за вреди, като иска извършване на прихващане. Към момента делото е обявено за решаване на фаза размяна на писмени бележки.

ж) в СГС е образувано търговско дело, касаещо Договор от 2004 г. с МО. Чака се насрочване.

з) в СГС е образувано гр. дело, касаещо Договор от 2005 г. с МО. Предстои насрочване на заседание.

32. КАТЕГОРИИ ФИНАНСОВИ АКТИВИ И ПАСИВИ

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Пояснение	2016 BGN '000	2015 BGN '000
Кредити и вземания:			
Търговски и други вземания (без аванси)	19	22 163	4 407
Вземания от свързани лица (без аванси)	16, 20	33 544	4 966

Пари и парични еквиваленти	21	7 587	15 280
		63 294	24 653
Финансови пасиви	Пояснение	2016	2015
		BGN '000	BGN '000
Търговски и други задължения (без аванси)	24	2 367	2 813
Задължения към свързани лица (без аванси)	25	17 604	4 140
		19 971	6 953

33. РИСКОВЕ, СВЪРЗАНИ С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ

33.1. Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. Най-значимите финансови рискове са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци.

Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите при прогнозиране на финансовите пазари и достигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състояние на дружеството.

Текущото управление на риска в дружеството се осъществява от органите на управление. Приоритет при управлението на риска е да се осигури финансовата стабилност на предприятието.

Основни рискове, на които е изложено дружеството произтичат от финансови инструменти:

33.1.1. Пазарен риск

Вследствие на използването на финансови инструменти дружеството е изложено на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на предприятието.

33.1.2. Валутен риск

Голяма част от сделките на дружеството не се осъществяват в български лева. Някои транзакции, деноминирани главно в щатски долари, излагат дружеството на валутен риск. Предприятието притежава разплащателни сметки в евро и щатски долари.

Таблиците по-долу обобщават експозицията на дружеството към валутния риск:

Валутен структурен анализ	в EUR	в USD	в друга чужд. валута	в BGN	Общо
31 декември 2016 г.	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Финансови активи					
Дългоср. вземания от свързани предприятия	0	0	0	4 464	4 464

Дългосрочни вземания	0	0	0	186	186
Други дългосрочни финансови активи	0	0	0	1 242	1 242
Вземания от свързани предприятия	0	307	0	33 942	34 249
Търговски вземания	2 902	12 157	0	558	15 617
Парични средства и парични еквиваленти	105	2 809	0	4 673	7 587
Съдебни и присъдени вземания	0	0	0	127	127
Други вземания	0	0	0	9 469	9 469
Общо финансови активи	3 007	15 273	0	54 710	72 990
Финансови пасиви					
Дългосрочни задължения за пенсиониране	0	0	0	35	35
Задължения към свързани предприятия	0	0	0	19 076	19 076
Търговски задължения	0	0	0	4 409	4 409
Други задължения	0	0	0	3 072	3 072
Общо финансови пасиви	0	0	0	26 592	26 592

Валутен структурен анализ	в EUR	в USD	в друга чужд. валута	в BGN	Общо
31 декември 2015 г.	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Финансови активи					
Дългоср. вземания от свързани предприятия	0	0	0	32 549	32 549
Дългосрочни вземания	0	0	0	175	175
Други дългосрочни финансови активи	0	0	0	933	933
Вземания от свързани предприятия	0	0	0	11 988	11 988
Търговски вземания	2	0	0	985	987
Парични средства и парични еквиваленти	41	6 501	0	8 738	15 280
Съдебни и присъдени вземания	0	0	0	26	26
Други вземания	0	0	0	4 234	4 234
Общо финансови активи	43	6 501	0	59 628	66 172
Финансови пасиви					
Дългосрочни задължения за пенсиониране	0	0	0	25	25
Задължения към свързани предприятия	0	0	0	5 807	5 807
Търговски задължения	0	4 438	0	4 454	8 892
Други задължения	0	0	0	5 301	5 301
Общо финансови пасиви	0	4 438	0	15 587	20 025

Финансови активи и пасиви, които са деноминирани в чуждестранна валута са преизчислени в български лева към края на отчетния период.

33.1.3. Лихвен риск

Политиката на дружеството е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. През текущата година предприятието не е получавало заеми с не фиксирани лихвени проценти, поради което не е изложена на риск от промяна на

пазарните лихвени проценти. Другите финансови активи и пасиви на дружеството са с фиксирани лихвени проценти.

Таблиците по-долу обобщават експозицията на дружеството към лихвения риск:

31 декември 2016 г.	безлихвени BGN '000	с плаващ лихвен % BGN '000	с фиксиран лихвен % BGN '000	Общо BGN '000
Финансови активи				
Дългоср. вземания от свързани предприятия	1 149	0	3 364	4 513
Дългосрочни вземания	0	0	186	186
Други дългосрочни финансови активи	1 242	0	0	1 242
Вземания от свързани предприятия	3 861	0	30 388	34 249
Търговски вземания	15 617	0	0	15 617
Парични средства и парични еквиваленти	7 587	0	0	7 587
Съдебни и присъдени вземания	127	0	0	127
Други вземания	9 469	0	0	9 469
Общо финансови активи	39 052	0	33 938	72 990
Финансови пасиви				
Дългосрочни задължения за пенсиониране	35	0	0	35
Задължения към свързани предприятия	19 076	0	0	19 076
Търговски задължения	4 409	0	0	4 409
Други задължения	3 072	0	0	3 072
Общо финансови пасиви	26 592	0	0	26 592
31 декември 2015 г.	безлихвени BGN '000	с плаващ лихвен % BGN '000	с фиксиран лихвен % BGN '000	Общо BGN '000
Финансови активи				
Дългоср. вземания от свързани предприятия	9 045		23 504	32 549
Дългосрочни вземания			175	175
Други дългосрочни финансови активи	933			933
Вземания от свързани предприятия	11 988			11 988
Търговски вземания	987			987
Парични средства и парични еквиваленти	15 280			15 280
Съдебни и присъдени вземания	26			26
Други вземания	4 234			4 234
Общо финансови активи	42 493	0	23 679	66 172
Финансови пасиви				
Дългосрочни задължения за пенсиониране	25	0	0	25
Задължения към свързани предприятия	5 807	0	0	5 807
Търговски задължения	8 892	0	0	8 892
Други задължения	5 301	0	0	5 301
Общо финансови пасиви	20 025	0	0	20 025

33.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към дружеството. Предприятието е изложено на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като вземания от предоставени заеми, вземания от клиенти, депозирани средства и други. Кредитният риск е ограничен до размера на балансовата стойност на финансовите активи, към края на съответния отчетен период:

	2016 BGN '000	2015 BGN '000
Финансови активи – балансови стойности:		
Търговски и други вземания	25 146	4 988
Вземания от свързани лица <i>(без аванси)</i>	33 544	4 966
Пари и парични еквиваленти	7 587	15 280
Балансова стойност	66 277	25 234

Дружеството редовно следи за изпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Политика на Дружеството е да извършва трансакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Дружеството счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

По отношение на търговските и други вземания Дружеството не е изложено на значителен кредитен риск към нито един отделен контрагент или към група от контрагенти, които имат сходни характеристики. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

33.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Дружеството да не може да погаси своите задължения. Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на финансовите си задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Дружеството държи пари в разплащателни и депозитни сметки, за да посреща ликвидните си нужди.

Към 31 декември 2016 г. падежите на договорните задължения на Дружеството (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2016 г.	Текущи		Нетекущи	
	до 6 месеца BGN '000	между 6 и 12 месеца BGN '000	от 1 до 5 години BGN '000	над 5 години BGN '000
Търговски и други задължения	2 874	3 867	-	-
Задължения към свързани лица	17 604	1 472	-	-
Общо	20 478	5 339	-	-

31 декември 2015 г.

	до 6 месеца BGN '000	между 6 и 12 месеца BGN '000	от 1 до 5 години BGN '000	над 5 години BGN '000
Търговски и други задължения	3 199	10 500	-	-
Задължения към свързани лица	4 140	1 667	-	-
Общо	7 339	12 167	-	-

Стойностите на падежите на задълженията са представени по недисконтирани парични потоци, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

За целите на управление на ликвидния риск дружеството отчита очакваните парични потоци от търговски вземания и наличните парични средства. Наличните парични средства и търговските вземания не надвишават необходимостта от изходящ паричен поток.

34. ОЦЕНЯВАНЕ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ

Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние, са групирани в три нива съобразно йерархията на справедливата стойност. Тази йерархия се определя въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, както следва:

○1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;

○2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив или пасив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и

○3 ниво: входяща информация за даден актив или пасив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив или пасив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

Дружеството прилага основно справедлива стойност Ниво 2 и Ниво 3.

За тези активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност в консолидираните финансови отчети на повтаряема база, Дружеството прави преценка към датата на всеки консолидиран отчет дали е необходим трансфер в нивата на йерархия на справедливата стойност на даден актив или пасив в зависимост от разполагаемите и използваните към тази дата входящи данни.

Определяне на справедливата стойност

За финансовите активи и пасиви на дружеството, класифицирани на ниво 2 и 3, се прави оценяване като се използват собствени експерти или еспертизата на външни лицензирани оценители за определяне на справедливите стойности на отделните

активи и пасиви. За някои активи са представени балансовите им стойности, за които се счита че не се различават съществено от техните справедливи стойности:

31 декември 2016 г.	Балансова ст-ст BGN '000	Ниво 1 BGN '000	Ниво 2 BGN '000	Ниво 3 BGN '000	Общо BGN '000
Финансови активи					
Дългоср. вземания от свързани предприятия	4 513	0	0	4 513	4 513
Дългосрочни вземания	186	0	0	186	186
Други дългосрочни финансови активи	1 242	0	0	1 242	1 242
Вземания от свързани предприятия	34 249	0	0	34 249	34 249
Търговски вземания	15 617	0	0	15 617	15 617
Парични средства и парични еквиваленти	7 587	0	0	7 587	7 587
Съдебни и присъдени вземания	127	0	0	127	127
Други вземания	9 469	0	0	9 469	9 469
Общо финансови активи	72 990	0	0	72 990	72 990
Финансови пасиви					
Дългосрочни задължения за пенсиониране	35	0	0	35	35
Задължения към свързани предприятия	19 076	0	0	19 076	19 076
Търговски задължения	4 409	0	0	4 409	4 409
Други задължения	3 072	0	0	3 072	3 072
Общо финансови пасиви	26 592	0	0	26 592	26 592

31 декември 2015 г.	Балансова ст-ст BGN '000	Ниво 1 BGN '000	Ниво 2 BGN '000	Ниво 3 BGN '000	Общо BGN '000
Финансови активи					
Дългоср. вземания от свързани предприятия	32 549	0	0	32 549	32 549
Дългосрочни вземания	175	0	0	175	175
Други дългосрочни финансови активи	933	0	0	933	933
Вземания от свързани предприятия	11 988	0	0	11 988	11 988
Търговски вземания	987	0	0	987	987
Парични средства и парични еквиваленти	15 280	0	0	15 280	15 280
Съдебни и присъдени вземания	26	0	0	26	26
Други вземания	4 234	0	0	4 234	4 234
Общо финансови активи	66 172	0	0	66 172	66 172
Финансови пасиви					
Дългосрочни задължения за пенсиониране	25	0	0	25	25
Задължения към свързани предприятия	5 807	0	0	5 807	5 807
Търговски задължения	8 892	0	0	8 892	8 892
Други задължения	5 301	0	0	5 301	5 301
Общо финансови пасиви	20 025	0	0	20 025	20 025

Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Данните по-долу представят нивата в йерархията на нефинансови активи към края отчетния период 31 декември 2016 г. и към края на сравнимия отчетен период 31 декември 2015 г:

31 декември 2016 г.	Ниво 1 BGN '000	Ниво 2 BGN '000	Ниво 3 BGN '000	Общо BGN '000
Имоти, машини и съоръжения:				
- земи	-	-	5	5
- сгради	-	-	3 387	3 387
31 декември 2015 г.	Ниво 1 BGN '000	Ниво 2 BGN '000	Ниво 3 BGN '000	Общо BGN '000
Имоти, машини и съоръжения:				
- земи	-	-	5	5
- сгради	-	-	3 621	3 621

Оценката по справедлива стойност не е извършвана. Представените стойности са балансовите стойности.

35. УПРАВЛЕНИЕ НА КАПИТАЛА

Целите на Дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за едноличния собственик на капитала като определя цената на продуктите и услугите си, както и инвестиционната си проекти в съответствие с нивото на различните видове риск.

Дружеството управлява структурата на капитала и прави необходимите поправки в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи.

36. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

С Протокол № РД-36-15/20.02.2017 г. на едноличният собственик на капитала, Съветът на директорите на дружеството е променен. Освободени са: Мария Димитрова Вълканова, Христин Пенев Петков, Огнян Димитров Чатьков и Радка Викторова Илиева, като на тяхно място са избрани: Станчо Петков Петков, Христо Богданов Богданов, Румян Димитров Русев и Димитър Михайлов Михайлов.

С протоколно решение № РД-36-30/24.03.2017 г. на Министъра на отбраната, капитала на дружеството е увеличен от 50 551 210 лева на 51 801 759 лв. чрез апортна вноска на застроени и незастроени имоти, частна държавна собственост, находящи се в землището на гр. Дебелец. Подадено е заявление за вписване на това обстоятелство в Търговския регистър към Агенцията по вписванията.

Между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване не са възникнали други коригиращи събития или значителни некоригиращи събития, които да влияят на информацията представена в този финансов отчет, и които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания за годината, приключваща на 31 декември 2016 година.

37. ОДОБРЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

Финансовият отчет към 31 декември 2016 г. (включително и сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 30.03.2017 г.

Подписан на 30.03.2017 г. от:

Изпълнителен директор: _____

(инж. Христо Богданов)

Главен счетоводител (Съставител): _____

(Поля Лазова)

